

GRAU EN CIÈNCIES DE L'ACTIVITAT FÍSICA I DE L'ESPORT

2019 - PROGRAMACIÓ DE L'ENSENYAMENT EN L'ACTIVITAT FÍSICA I L'ESPORT

Informació general

- Tipus d'assignatura : Bàsica
- Coordinador : Lluís Albesa Albiol
- Curs: Segon
- Trimestre: Primer
- Crèdits: 6
- Professorat:
  - Lara Barbancho Ordoñez <lbarbancho@tecnocampus.cat>

Idiomes d'impartició

- Català
- Castellà

Competències que es treballen

Bàsica

- Demostrar posseir coneixements en una àrea d'estudi que parteixi de la base de l'educació secundària general, i s'acostuma a trobar a un nivell que s'apropa a llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda del seu camp d'estudi

Específica

- Realitzar els processos d'ensenyament-aprenentatge relatiu a l'activitat física i de l'esport, amb atenció a les característiques individuals, col.lectives i contextuals de les persones
- Promoure la formació d'hàbits perdurables i autònoms de pràctica de l'activitat física i de l'esport
- Identificar els riscos que es deriven per a la salut, de la pràctica d'activitats físiques i esportives inadequades i proposar alternatives
- Seleccionar el material i equipament esportiu adequat per a cada tipus d'activitat i població i en condicions de seguretat

General

- Reconèixer els fonaments epistemològics, històrics i educatius de l'activitat i de l'esport
- Descriure els factors comportamentals i socials que condicionen la pràctica de l'activitat física i de l'esport
- Reconèixer els efectes de la pràctica de l'exercici físic sobre l'estructura i funció del cos humà

Transversal

-

Aplicar les tecnologies de la informació i la comunicació (TIC) a l'àmbit de les Ciències de l'Activitat Física i de l'Esport

- Desenvolupar habilitats de lideratge, relació interpersonal i treball en equip
- Actuar dins dels principis ètics necessaris pel correcte exercici professional, segons el marc normatiu

Descripció

La matèria de Programació de l'ensenyament en l'Activitat Física i l'Esport pretén contribuir a desenvolupar competències necessàries per intervenir en l'àmbit de l'Educació Física i altres àmbits en què sigui necessari planificar i programar l'activitat física i l'esport de manera eficaç.

L'alumnat, des d'una perspectiva teòric-pràctica, aprendrà i aplicarà la consolidació de coneixements, habilitats, destreses, capacitats i actituds vinculades a aquestes competències.

Els continguts de l'assignatura estan relacionats amb altres assignatures del grau com Pedagogia i Psicologia de l'esport.

Aquesta assignatura disposa de recursos metodològics i digitals per fer possible la seva continuïtat en modalitat no presencial en el cas de ser necessari per motius relacionats amb la Covid-19. D'aquesta forma s'assegurarà l'assoliment dels mateixos coneixements i competències que s'especifiquen en aquest pla docent.

Resultats d'aprenentatge

---

1. Analitzar les fases del procés de programació.
2. Demostrar coneixement i saber aplicar els mètodes i estils d'ensenyament a l'educació física i esportiva, sent capaç de desenvolupar sessions didàctiques i controlar el procés en la pràctica.
3. Elaborar una programació en grup dirigida a l'educació física o l'esport.
4. Demostrar coneixement a planificar i programar activitats físiques i esportives en el mitjà natural (terrestre, aquàtic i aeri), garantint la seguretat, promovent la igualtat de drets i oportunitats, i la sostenibilitat del medi ambient i el codi deontològic.
5. Presentar de manera pràctica una sessió de la programació.
6. Aplicar el procés de programació als diferents àmbits de l'activitat física i l'esport.
7. Valorar la importància de programar i els riscos de no programar

Metodologia de treball

La metodologia de l'assignatura es durà a terme combinant temps presencials d'aula, amb temps de treball autònom, amb suport de l'entorn virtual d'aprenentatge. El percentatge de temps que l'estudiant dedica es reparteix de la manera següent:

	Activitats	ECTS
Sessions presencials a l'aula (exposició de teoria, seminaris, tutories personalitzades)	Exposicions teòriques amb suport audiovisual, simulacions+, jocs de rol, treball en grups, aplicació de la pràctica a la teoria, aprenentatge basat en problemes (ABP), presentacions per part dels estudiants	2.4
Treball autònom	Estudi personal, solució de problemes, cerques d'informació (bibliografia, webgrafia), treballs guiats (qüestionaris, wikis, debats, fòrums..)	3.6

Tant en les sessions presencials com en el treball autònom, l'estudiant treballarà de forma individual i en grups de treball.

Cada ECTS equival a 25 hores de dedicació de l'estudiant, considerant el temps invertit al total de les activitats relacionades amb el temps presencial i el temps de treball autònom, que el professor de l'assignatura guia, així com els temps de lectura, cerca d'informació, connexió a l'Aula Virtual, elaboració de treballs.

Continguts

---

1. Conceptes introductoris sobre l'ensenyament de l'Activitat Física i l'Esport.
  - 1.1. Aproximació al concepte de planificació i programació
  - 1.2. La importància de programar en l'àmbit de l'AF, l'esport i l'EF
  - 1.3. Programació de l'ensenyament de l'activitat física i l'esport en el sistema educatiu
2. Del currículum a la programació docent
  - 2.1. El procés de programació: les fases de la planificació
  - 2.2. Anàlisi estructural del currículum de la ESO/Batxillerat (Educació Física)
  - 2.3. Estructura d'una programació.
  - 2.4. La unitat didàctica.
  - 2.5. La sessió
3. Elements de la programació en l'Activitat Física i l'Esport.
  - 3.1 El diagnòstic inicial
  - 3.2 Els objectius didàctics
  - 3.3 Els continguts com a mitjans per aconseguir els objectius
  - 3.4 Les activitats d'ensenyament-aprenentatge
  - 3.5. Estils d'ensenyament-aprenentatge
  - 3.6 Seqüenciació i temporalització de les UD.
4. L'avaluació en Activitat Física i l'Esport.
  - 4.1. Característiques de l'avaluació.
  - 4.2. Instruments per avaluar.
  - 4.3. Tipus d'avaluació.
5. Estratègies en les gestió i la planificació de l'Activitat Física i l'Esport.
  - 5.1. Innovació i l'educació física
  - 5.2. Atenció a la diversitat.

Activitats d'aprenentatge

Les activitats de l'assignatura segueixen el sistema d'avaluació contínua, és a dir, que al llarg del trimestre el professorat planteja diverses activitats, que l'alumnat han de resoldre i entregar. El treball de cada una de les activitats permet valorar a l'estudiant, el seguiment que fa a l'assignatura i els elements de millora, a partir dels comentaris i notes que el professor/a farà de les activitats.

Les activitats que es plantegen poden ser individuals o en grups de treball. El professorat dóna les indicacions per tal que l'alumnat les pugui elaborar i entregar. Totes les activitats que es plantegen estan pensades perquè tinguin una perspectiva pràctica dels temes que es desenvolupen a llarg de les onze setmanes del trimestre.

Sistema d'avaluació

Sistema de qualificació (Real decreto 1125/2003, de 5 de septiembre) que estableix el sistema europeu de crèdits i el sistema de qualificacions a les titulacions universitàries de caràcter oficial i vàlidesa a tot el territori estatal:

0 - 4,9: Suspès

5,0 - 6,9: Aprovat

7,0 - 8,9: Notable

9,0 - 10: Excel·lent

Avaluació contínua:

L'avaluació contínua es basa en el seguiment de l'assignatura durant tot el trimestre i la participació en totes les activitats d'avaluació proposades durant aquest període. Consta de tres grans blocs: examen final, treballs en grup i activitats individuals.

Es considerarà aprovada l'assignatura a partir de la mitjana ponderada de totes les activitats amb una nota igual o major de 5 punts sempre que es compleixin els següents requisits:

- Presentar totes les activitats dins de la data indicada.
- Haver aprovat cadascuna de les parts (examen final, treball sobre programació i activitats al Moodle i a l'aula) amb ?5.
- Tenir assistència mínima presencial de 80%

L'estructura de l'examen final s'informarà amb antelació i serà relacionat als conceptes i coneixements desenvolupats en les sessions teòric-pràctiques i en les activitats d'ampliació.

Les activitats proposades al Moodle s'han de fer dins dels terminis indicats en el mateix.

Avaluació en període de recuperació:

Dintre del mateix curs, existeix la possibilitat de recuperar competències no assolides durant l'assignatura. D'acord amb la normativa vigent, només es pot optar a la recuperació si s'ha suspès l'examen. Si la qualificació és de NO PRESENTAT/DA, no es podrà optar a la recuperació.

Activitat avaluadora	Ponderació	Competències avaluades
Activitats de participació i activitats teòriques	20%	E1, E2, E6, T5
Activitats d'aplicació (programació)	50%	CB1, T1, E1, E4, E5, E6
Examen final	30%	CB1, CB2, E1, T3
Total	100%	

Criteris NECESSARIS per promediar entre les activitats avaluadores:

Activitat avaluadora	Criteri per fer mitjana
Activitats de participació i activitats teòriques	no pondera
Activitats d'aplicació (programació)	no pondera
Examen final	= o > 5/10

La còpia total o parcial en qualsevol de les activitats d'aprenentatge significarà un "No Presentat" en l'assignatura, sense opció a presentar-se a la prova de recuperació i sense perjudici de l'obertura d'un expedient per aquest motiu

RECUPERACIÓ:

Dintre del mateix curs, existeix la possibilitat de recuperar competències no assolides durant l'assignatura. D'acord amb la normativa vigent, en l'activitat avaluadora de l'examen, només es podrà optar a la recuperació de l'assignatura, si s'ha suspès. En cas de No Presentat/da, no es podrà optar a la recuperació

Activitat avaluadora	Ponderació	Competències avaluades
Activitats de participació i activitats teòriques	No recuperable	
Activitats d'aplicació (programació)	No recuperable	
Examen final	30%	CB1, CB2, E1, T3

Recursos

Bàsics

Bibliografies

- Del Valle, S. & García, M.J. (2007). Cómo programar en Educación Física paso a paso. Barcelona: INDE
- Generalitat de Catalunya/Departament d'Educació (2008). Currículum Batxillerat. Disponible en: <http://xtec.gencat.cat/ca/curriculum/batxillerat/> (accés en 17/09/2018).
- Generalitat de Catalunya/Departament d'Educació (2015). Currículum educació secundària obligatòria. Disponible en: <http://xtec.gencat.cat/ca/curriculum/eso/> (accés en 21/09/2016).
- González, C. (2005). El proceso de programación en la enseñanza de la actividad física y el deporte. Revista Apunts 80 .20-28. Disponible en: <http://www.revista-apunts.com/es/hemeroteca?article=172>

Complementaris

Bibliografies

- Antúnez, S., & Imbernon, F. (1991). *Del Projecte Educatiu a la programació d'aula: El què, el quan i el com dels instruments de la planificació didàctica*. Graó.
- Blández, J. (1995). *La utilización del material y del espacio en educación física*. Barcelona: INDE.
- Blázquez, D. (2014). *Evaluar en educación física*. Barcelona: INDE.
- Blázquez, D. (2014). *Como evaluar bien en educación física*. Barcelona: INDE.
- Blázquez, D. (coord.) (2017). *Métodos de enseñanza en Educación Física: enfoques innovadores para la enseñanza de competencias*. Barcelona: INDE.
- Blázquez, D., & Amador, F. (1995). *La Iniciación Deportiva y el Deporte Escolar*. Inde.
- Capllonch, M., Godall, T. & LLeixà, T. (2007) *El professorat d'Educació Física a l'escola multicultural. Percepcions del context i necessitats de formació*. Temps d'Educació, 33, 61-74.
- Carranza, M. & Mora, J. M. (2003). *Educación física y valores: educando en un mundo complejo*. Barcelona: Graó.
- Díaz Lucea, J. (1999). *La enseñanza y aprendizaje de las habilidades motrices y destrezas básicas*. Barcelona. INDE.
- Delgado Noguera, M.A. (1991). *Los estilos de enseñanza en la Educación Física. Propuesta para la reforma*. Granada. Universidad de Granada.
- Devís, J. (2001). *La educación Física. El deporte y la salud en el siglo XXI*. Alcoy-alicante. Marfil.
- Flores, A, Prat M, Soler S. (2015). *La intervención pedagógica del profesorado de educación física en un contexto multicultural: prácticas, reflexiones y orientaciones*. Restos 28, 248-255.
- Flores, G., Prat, M.&Soler, S. (2014). *La voz del profesorado de educación física sobre su formación académica ante la realidad multicultural: análisis de la situación y propuestas de mejora*. Revista Electrónica Interuniversitaria de Formación del Profesorado, 17 (2),183-199.DOI:<http://dx.doi.org/10.6018/reifop.17.2.197501>
- Fraile, A. (2004). *El deporte escolar en el siglo XXI: análisis y debate desde una perspectiva europea*. Barcelona: Graó.
- Giné, N., Parcerisa, A. (coord.) (2003). *Planificación y análisis de la práctica educativa*. Barcelona: Graó.
- González, M.D. & Campos, A. (2014). *Intervención docente en Educación Física en Secundaria y en el Deporte Escolar*. Madrid: Síntesis.
- LLeixà Arribas, T., Sebastiani i Obrador, E. M., & Blázquez Sánchez, D. (2016). *Competencias clave y educación física : cómo y para qué tenerlas en cuenta en la programación?* Barcelona : INDE.
- LLeixà, T.; Flecha, R.; Puigvert, L.; Contreras, O.; Torralba, M.A. I Bantulà, J. (2002). *Multiculturalismo y educación física* . Edit. Paidotribo, Barcelona.
- Mendoza Pérez, A., & Gallardo Vázquez, P. (2010). *Didáctica de la actividad física y del deportiva : metodología, estilos de enseñanza, programación y evaluación*. Sevilla : Wanceulen
- Mendoza, A. & Gallardo, P. (2010). *Didáctica de la Actividad Física y Deportiva. Metodología, estilos de enseñanza, programación y evaluación*. Sevilla: Wanceulen Editorial Deportiva
- Mestre, J.A. (2004). *Planificación deportiva*. Barcelona: Inde.
- Monereo, C., (coord.) (2008). *Ser estratégico y autónomo aprendiendo*. Barcelona: Graó.
- Mosston, M., & Ashworth, S. (1993). *La Enseñanza de la educación física: la reforma de los estilos de enseñanza*. Barcelona: Hispano europea
- Perrenoud, P. (2004). *Diez nuevas competencias para enseñar*. Barcelona: Graó.
- Puigdemívol, I. (1992). *Programació d'aula i adequació curricular*. Barcelona: Graó.
- Rich, Emma (2004). *Exploring teacher' biographies and perceptions of girls' participation in physical education*. European Physical Education

- Santmarí, N.(2010). Avaluar per aprendre. Disponible en: xtec.gencat.cat/ca/curriculum/xarxacb/materials/ (accés en 17/09/2018)
- Sebastiani, E. Mª (2003). Reptes de l'educació física del segle XXI. En Revista ALOMA, 12, 122-129.
- Sicilia, A. (2001). La investigación de los estilos de enseñanza en la educación física. Sevilla: Wanceulen Editorial deportiva, S.L.
- Sicilia, A., Delgado, M. A. (2002). Educación Física y Estilos de enseñanza. Barcelona: INDE.
- Siedentop, D. (1998). Aprender a enseñar la educación física. Barcelona: INDE.
- Soler, S. (2010). Más allá del fútbol: ¿la educación física en femenino? Aula de Innovación Educativa, pp. 12-16, nº 191.
- Ureña Villanueva, F. (2010). La Educación física en secundaria basada en competencias : programación de 1er curso. Barcelona : Inde.
- Ureña Villanueva, F. (2010). La Educación física en secundaria basada en competencias : programación de 2o curso. Barcelona : Inde.
- Ureña Villanueva, F. (2010). La Educación física en secundaria basada en competencias : proyecto curricular y programación. Barcelona : Inde.
- Ureña Villanueva, F. (2010). La educación física en secundaria basada en competencias : programación de 3o curso. Barcelona : Inde.
- Ureña Villanueva, F. (2010). La educación física en secundaria basada en competencias : programación de 4o curso. Barcelona : Inde.
- Vázquez, B. (coord) (2001). Bases educativas de la Actividad Física y el Deporte. Madrid: Síntesis.